

نگهبان زمین

عادله خلیفی

ویژه‌نامه
دیدار

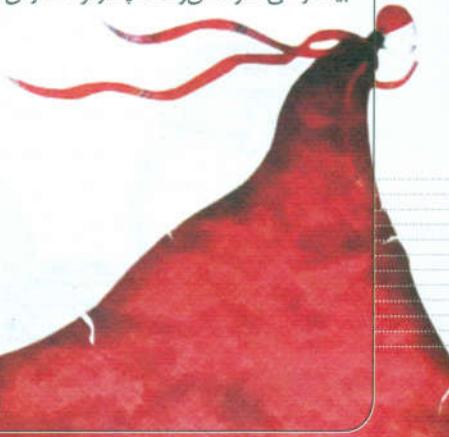
رامی گویم، می‌توانی کاری کنی که هیچ درختی تشنه نباشد؛ هیچ ماهی در دریابی نمیرد و هیچ پرنده‌ای دلش برای آسمان آبی و پاک تنگ نشود می‌گویی چه کار کنیم؟ الان می‌گوییم یکی از راه‌هاییش این است که از امروز تصمیم بگیریم در هیچ آبی آشغال نریزیم و یا به پدرها و مادرها یمان بگوییم به جای استفاده از ماشین شخصی با تاوبوس یا تاکسی رفت و آمد کنند و یا... به نظر تو چه کارهای دیگری می‌شود کرد؟ «انتشارات فنی ایران» ناشر کتاب‌های مربوط به محیط زیست است و هم‌چنین ناشر کتاب‌های کودکان و نوجوانان درباره این موضوع است. این انتشارات، کتاب‌های بسیاری را درباره محیط زیست منتشر کرده است. امروز می‌خواهیم دو تا از آن‌ها را به تو معرفی کنم؛ دو تا از داستان‌هایش را روی کتاب‌هایش هم نوشته «کتاب‌های سبز».

«ساندرین لم»؛ مترجم کتاب هم «صبا رفیع» است. خانم نویسنده داستان‌های شاعرانه‌ای برای بچه‌ها می‌نویسد. این داستان زیبا هم درباره زمینی است که سرما خورده و بی‌قرار شده. از صبح، سرفه می‌کند و تنش، داغ داغ است. دمای تن دریا هم بالا رفته! زمین، حالش بد است. حتی تو

درخت‌ها به در خانه مانند! ولی این عاقبت زمینی است که روی آن زندگی می‌کنیم. آبها هر روز و هر روز دارند کمتر و کمتر می‌شوند و درخت‌ها تشنه و تشنه‌تر! حتی پرنده‌گان و حیوانات و حتی ماهی‌ها؛ نفت‌کش‌هایی که فاضلاب‌هایشان را در آب اقیانوس‌ها و دریاهای خالی می‌کنند... تازه این‌ها همه ماجرا نیست. ما در محیطی زندگی می‌کنیم که هیچ کدام‌مان در امان نیستیم. از دود کارخانه‌ها گرفته تا ماشین‌ها. هوا هر روز و هر روز غبار آلودتر می‌شود. حالا چه کنیم؟ این اولین سوالی است که شاید همه ما از خودمان بپرسیم ولی باید نترسیم؛ باید فکر کنیم و بینیم چه کار می‌توانیم بکنیم. همه‌چیز چاره دارد و چاره‌اش هم از ماها شروع می‌شود؛ از تک‌تک ماهای همین تویی که داری این کلمات رامی خوانی! آره همین تو

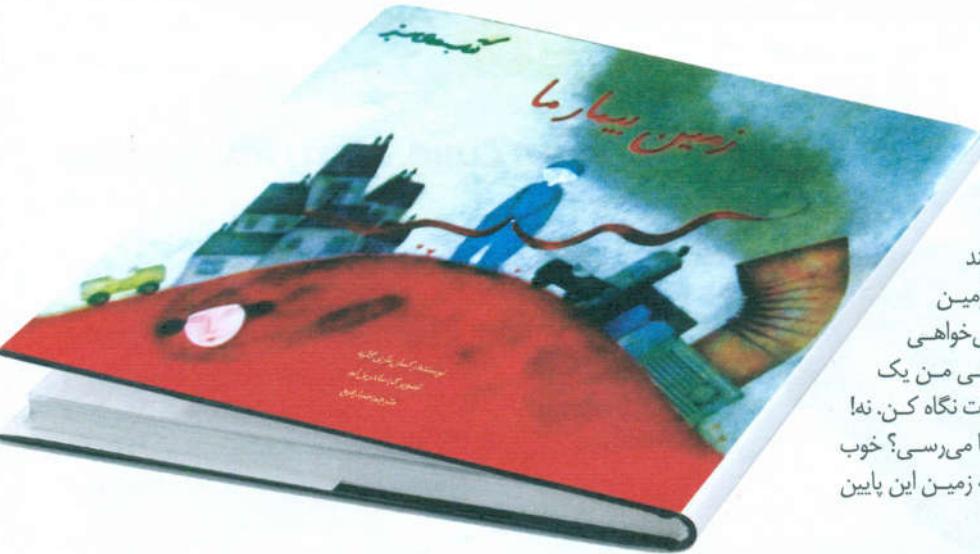
اگر روزی درخت‌ها راه بیقتند و در تک‌تک خانه‌های ما را بزنند و آب بخواهند چه کار می‌کنیم؟ در رابه رویشان باز می‌کنیم؟ بهشان آب می‌دهیم و یا نمی‌دهیم؟ پامزه است یا ترسناک؟ من می‌گوییم همان قدر که تصور راه رفتن یک درخت می‌تواند هیجان‌انگیز و شاید بازمزه باشد می‌تواند ترسناک هم باشد می‌پرسی چرا ترسناک؟ الان می‌گوییم بین، همه ما روی کره زمین زندگی می‌کنیم. کره‌ای با... اوووم چند میلیارد انسان هستیم. خیلی زیادیم، نه؟ حالا کنار این انسان‌ها، پرنده‌ها و حیوانات و همه موجودات زنده را هم حساب کن. از ریز تا درشت‌شان! چند صد میلیارد می‌شویم؟ خیلی خیلی زیادا حالا اگر همه ما انسان‌ها بخواهیم حتی بهاندازه یک سر سوزن هم محیط اطرافمان را آلوده کنیم چه می‌شود؟ پس آمدن

یکی از این کتاب‌ها اسمش «زمین بیمار ما» است. حتیما با خودت می‌گویی مگر زمین هم بیمار می‌شود؟ آن وقت پدر و مادرش دستش

رامی گیرند می‌برند دکتر؟ دکتر زمین کیست؟ برایش آمپول و قرص می‌نویسد؛ زمین چه طور آمپول می‌زند؟ از آمپول نمی‌ترسد؟ آره! زمین هم بیمار می‌شود. برایت گفتم که ما انسان‌ها چقدر می‌توانیم برای خودمان و موجودات زنده دیگر خطرناک باشیم. نویسنده این کتاب «رکسان ماری گالیه» است و تصویرگرگش

هم سرما خوردهای و تب کردهای و می‌دانی
آدم چهقدر حالش بد می‌شود خلاصه که
زمین هم حالش خیلی خیلی بد است. حالا
زمین باید چه کار بکند که حالش خوب بشود؟
یک پسر در این کتاب به فکر نگهبانی از زمین
می‌افتد. شغلش می‌شود همین! می‌رود می‌زیند
کنار قلب زمین. می‌توانی حدس بزنی که زمین
به او چه می‌گوید؟ و پسر چه می‌کند؟ اگر می‌خواهی
صحبت‌شان را بشنوی، باید کتاب را بخوانی. ولی من یک
راهنمایی کوچک به تو می‌کنم، به بالای سرت نگاه کن، نه!
سفف را نمی‌گوییم؛ بالاتر، بالا و بالاتر. تا کجا می‌رسی؟ خوب
حالا به نظرت آسمان آن بالا چه طور می‌تواند به زمین این پایین
کمک کند؟ باقی اش را خودت حدس بزن.

به نظرت مجرم باید چه کند؟ او درخت‌ها را قطع
می‌کرده و موشک می‌ساخته. بهترین کاری که
می‌تواند انجام دهد چیست؟ درست است: همان
است که حدس می‌زنی. بیاما هم همین کار را
بکنیم و به دیگران هم بگوییم این کار را انجام
بدهند. درست است مادرخنی قطع نکردایم
و شاخهای را... البته شاید خودت یا دوستانت
اشتباهی شاخهای را شکسته باشید ولی اگر جایش
درختی یا حتی گلی بکاریم، فکر کنم هم حال
زمین خوب بشود و هم... هم چه می‌شود؟ خیلی
اتفاقات خوب دیگر که خودت حتماً می‌دانی. تازه
غیر از این کار باید این راهم بدانیم که کاغذها
را اسراف نکنیم، می‌دانی چهقدر درخت قطع
می‌شود تا ز شاخه‌ها و تنہشان برای ما دفتر و
کاغذ بسازند؟

می‌بینی! کتاب‌ها می‌توانند خیلی چیزها به ما می‌دادند
بدهند پس تا معرفی یک کتاب دیگر قول بده
که مراقب زمین و نگهبان خوبی برایش باشی.

● شغل تازهات مبارک قهرمان!

داشتم می‌گفتم: هیچ‌چیز در جنگل آن‌طوری که
باید نبود. می‌پرسی یعنی چی؟ پس خوب گوش
کن. موجودات جنگل متوجه شدند که شاخه‌های
درختان به طرز عجیب ناپدید می‌شوند. یک دزد
در جنگل است! هر کدام تقصیر را گردن دیگری
می‌اندازند و خلاصه، ماجرا خیلی خیلی اسرازآمیز
می‌شود. سعی می‌کنند ته و توی قضیه را در
بیاورند، ولی چه طور؟ یکی کارآگاه می‌شود یکی
قادسی، یکی وکیل... آن‌ها عکس می‌گرفتند.
هر چیز مشکوکی را دربال می‌کردند تا این که
حتماً می‌خواهی بدانی پایان داستان چه می‌شود
این بار هم راهنمایی‌ات می‌کنم. یک شاهد،
مدرسکی را در جنگل به دست می‌آورد؛
یک موشکی که جای پنجه‌های یک

خرس روی آن است. آن‌ها به پلیس
اطلاع می‌دهند و... آن‌ها مجرم
را تنبیه می‌کنند و مجبورش
می‌کنند...

کتاب دومی که می‌خواهم به تو معرفی کنم خیلی
خیلی هیجان‌انگیز است. اسمش «موشک کاغذی» است. روزی در یک جنگل، اتفاقات عجیب و غریبی
می‌افتد. راستی، نام نویسنده و تصویرگر را نگفتم! این قدر این کتاب جذاب است که یادم رفت.
نویسنده و تصویرگر این کتاب «الیور جفرز» است و مترجمش «هستی سعادت».

